

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023/2024 - 2026/2027

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

Nazwa przedmiotu	Byliny ogrodowe
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska Pracownia Architektury Krajobrazu
Kierunek studiów	Architektura krajobrazu
Poziom studiów	pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 3, 4
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr inż. Anita Poradowska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr inż. Anita Poradowska

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Ćw. terenowe	Liczba pkt. ECTS
3	30			30					4
4	15			30				8	4

1.2. Sposób realizacji zajęć

x zajęcia w formie tradycyjnej

 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

EGZAMIN

2. WYMAGANIA WSTĘPNE**Przedmioty:****Semestr 3:** biologia roślin, przyrodnicze podstawy architektury krajobrazu, wiedza ogólna z zakresu biologii i przyrody ze szkoły średniej**Semestr 4:** zaliczenie semestru 3 z przedmiotu byliny ogrodowe

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie z podstawowymi gatunkami i odmianami bylin, sposobami ich uprawy oraz pielęgnacji
C ₂	Zapoznanie z zasadami doboru roślin zgodnie z wymaganiami siedliskowymi oraz specyfiką ogrodów i terenów zielonych
C ₃	Wykorzystanie cech plastycznych poszczególnych organów roślin w projektowaniu rabat i terenów zielonych

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Zna nomenklaturę popularnych gatunków i odmian bylin ozdobnych	K_Wo3
EK_02	Charakteryzuje cechy morfologiczne roślin ich wymagania siedliskowe, metody rozmnażania i zasady pielęgnacji	K_Wo4
EK_03	Dobiera właściwe gatunki bylin, uwzględniając ich wymagania siedliskowe oraz charakterystyczne cechy plastyczne poszczególnych organów	K_Uo4
EK_04	Projektuje rabaty i oczka wodne zgodnie z obowiązującymi zasadami	K_Uo2
EK_05	Podjmuje decyzje dotyczące różnych form zagospodarowania terenu z jego uwarunkowaniami przyrodniczymi	K_Ko1; K_Ko2

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Semestr 3
Charakterystyka, systematyka użytkowa, podział i znaczenie roślin ozdobnych
Rozmnażanie bylin
Uprawa i pielęgnacja bylin
Rośliny inwazyjne i transgeniczne
Przegląd popularnych gatunków i odmian w zależności od pory kwitnienia w ciągu roku: rośliny wczesnowiosenne, wiosenne, letnie, jesienne.
Semestr 4
Plan nasadzeń i kalendarz prac pielęgnacyjnych w ogrodzie
Ogólne zasady aranżacji terenów zielonych

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Zastosowanie bylin w różnych typach aranżacji oraz w różnych przestrzeniach: parki, ogrody, tereny nasłonecznione, zacienione, zielone dachy, zielone ściany, założenia naturalistyczne, łąki kwietne itp.)
Zasady harmonijnego projektowania kompozycji roślin w ogrodach skalnych, żwirowych, na zboczach, murkach oporowych, wrzosowiskach
Zasady harmonijnego projektowania kompozycji roślin wodnych i w ogrodach deszczowych

B. Problematyka laboratoriów, ćwiczeń terenowych

Treści merytoryczne
Semestr 3
Przegląd grup systematycznych roślin ozdobnych, ze szczególnym uwzględnieniem bylin (systematyka, pochodzenie, morfologia, wymagania siedliskowe i zastosowanie)
Semestr 4
Projekt rabaty bylinowej (zasady, przykłady, szkice, korekty) w różnych przestrzeniach (parki, ogrody przydomowe, skalniaki)
Projekt oczka wodnego (zasady, przykłady, szkice, korekty)
Projekt ogrodu deszczowego (zasady, przykłady, szkice, korekty)
Zajęcia terenowe
Rozpoznawanie gatunków i odmian bylin ozdobnych w parkach i ogrodach Rzeszowa

3.4 Metody dydaktyczne

Semestr 3

Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Laboratoria – wystąpienia referatowe z prezentacją multimedialną, metody warsztatowe

Semestr 4

Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Laboratoria – projekty, metody warsztatowe, dyskusje panelowe i w grupach

Ćwiczenia terenowe – rozpoznawanie gatunków i odmian w terenie, przygotowanie sprawozdania

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Egzamin pisemny, projekty, prezentacja, sprawozdanie z ćwiczeń terenowych	wyk., lab. ćw. terenowe
EK_02	Egzamin pisemny, projekty, prezentacja	wyk., lab.
EK_03	Projekty	lab.
EK_04	Projekty	lab.
EK_05	Obserwacja w trakcie zajęć	wyk., lab.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Semestr 3:

Wykład: zaliczenie na podstawie listy obecności

Ćwiczenia lab.: zaliczenie na podstawie wykonanych i przedstawionych prezentacji multimedialnych z przeglądem gatunków roślin z poszczególnych rodzin botanicznych. Prezentacja oceniona w skali 0-10

Semestr 4:

Wykład: zaliczenie na podstawie pisemnego egzaminu

Ćwiczenia lab. : złożenie poprawnych merytorycznie, kompletnych kompozycyjnie i estetycznych projektów rabat oraz oczka wodnego (projekty ocenione w skali od 0-10)

Ćwiczenia terenowe: sprawozdane pisemne

WARUNKIEM ZALICZENIA PRZEDMIOTU JEST OSIĄGNIĘCIE WSZYSTKICH ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ. O POZYTYWNEJ OCENIE DECYDUJE LICZBA UZYSKANYCH PUNKTÓW > 50% MAKSYMALNEJ LICZBY PUNKTÓW: DST 51-59%; DST PLUS 60-69%; DB 70-79%; DB PLUS 80-89%; BDB 90-100%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	113
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5 (udział w konsultacjach) 2 (udział w egzaminie)
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	80
SUMA GODZIN	200
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	8

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Marcinkowski J. 2002. Byliny ogrodowe. PWRiL, Warszawa
2. Chmiel H. (red.). 2000. Uprawa roślin ozdobnych. PWRiL, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

3. Grabowska B., Kubala T. 2005. Byliny rabatowe. Oficyna Botanica, Kraków
4. Grabowska B., Kubala T. 2006. Byliny okrywowe i runa leśnego. Oficyna Botanica, Kraków
5. Grabowska B., Kubala T. 2006. Rośliny wodne i wilgociolubne. Oficyna Botanica, Kraków
6. Grabowska B., Kubala T. 2006. Trawy, turzyce i kosmatki. Oficyna Botanica, Kraków
7. Zubel R., Rybak M., Poradowska A. 2017. Bryophytes as an element of cultural landscape : biology, place, role. *Topiarius: Landscape Studies*, 4, 27–48.
8. Bellingham K. Ogród Bellingham. 2023. Jak uprawiać ogród w zgodzie z naturą. Wyd. Wytwórnia
9. Oudolf P., Gerritsen H. 2023. Tworzę ogród naturalny. Wyd. Wytwórnia.
10. E-Katalog roślin Związku Szkółkarzy Polskich, Warszawa
11. Czasopisma branżowe, np.: Mój piękny ogród, Murator, Działkowiec, Zielony ogródek

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej